

V svesti sem si, da bode vsak slovenski glasbenik radostno segel po teh napevih, katere razven glasbene vrednosti priporoča tudi lep in jasen tisk.

Danilo Faigelj.

Slovenski glasnik.

Slika pesnika Simona Gregorčiča, katero je po fotografiji v les vrezal Ivan Patočka v Pragi ter natisnila na fin angleški papir „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani, dobiva se po 20 kr. (s pošto po 25 kr.) izvod v omenjeni tiskarni. V okvir dejana bode lepšala vsako slovensko hišo.

Odlikovana pisatelja slovenska. Gospod šolski ravnatelj Andrej Praprotnik, urednik „Učiteljskega Tovariša“, prejel je od presvetlega cesarja zlati križ s krono, in g. c. kr. vadniški učitelj Ivan Tomšič, urednik „Vrtca“, zlati križ. Zaslужnima pisateljema slovenskima čestitamo iz vsega srca na tem odlikovanju.

Miklošič in Hrvati. Poslanica hrvatskemu akademičnemu društvu „Zvonimir“ v Beču. Napisal Matija Murko, t. č. predsednik akad. društva „Slovenija“ na Dunaji. Ponatisneno iz „Slovenskega Naroda“. Natisnila „Narodna Tiskarna; založil Božidar Raič, v Ljubljani 1883, 8, 35 str. — Ta knjižica, katero smo oznanili že v zadnjem listu, dobiva se pri g. župniku B. Raiči pri Sv. Barbari v Halozah (via Ptuj) po 12 kr. izvod.

Plemeniti Preširni. „A Giorgio Preschern negoziante integerrimo che pio e benefico visse anni 75 sino al Di 31 luglio 1847. Grobnica na tržaškem pokopališči ima ta napis, katerega mi je te dni g. Lovro Žvab iz Trsta poslal. (Prim. „Ljub. Zvon“ III, 605.) Fr. Šumi.

G. Bogišič, največji zdanji učenjak v stvarih slovanskih pravnih običajev, pisal je pred nekoliko tedni Slovincu, g. G. Križniku v Motniku iz Pariza: „Poštovani Gospodine! Pred 10—12 danâ primih Vaš rokopis s odgovorima na moj stari naputak. Vaši me odgovori veoma obradovaše jer su oni prvi, koje dobih iz zemalja, u kojima žive Slovenci; primite dakle za Vaš rodoljubni trud mojo najiskreniju blagodarnost“.

G. Matevž Vodušek, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, izdal je astronomično knjigo: *Neue exacte Methode für die Bahnbestimmung der Planeten und Kometen nebst einer neuen Störungstheorie*, Laibach, Ig. v. Kleinmayr und Fed. Bamberg, 1883, 8°, V + 162. Sodbo o njej prepuščamo strokovnjakom. Že poprej je dal prof. Vodušek na svetlo te knjige: *Bestimmung der Zeit, des Meridians und der geographischen Breite eines Ortes, Bestimmung absoluter Höhen und der Declination der Gestirne*. Nach theilweise neuen verbesserten Methoden und Formeln, 1878, 8°, 28 str. — Dalje: *Neue Methode für die Berechnung der Sonnen- und Mondparallaxe aus Planeten-Vorübergängen und Sonnenfinsternissen*, 1879, 8°, 28 str. — Naposled: *Beiträge zur praktischen Astronomie*, 1880, 8, 40 str.

Archiv für Heimatkunde. Zadnje pole I. zvezka tega zgodovinskega zbornika so prišle pred nekoliko tedni na svetlo; obsezajo več zanimivih listin iz l. 1282 in 1283., zgodovinskih drobtin in razprav, izmed katerih omenjamo posebno spis vseučiliškega profesorja dr. Arnolda Luschina: „Siegel und Wappen

der Landeshauptstadt Laibach.“ Prvemu zvezku je pridejan 56 stranih obsezajoč, posebno vestno, točno in pregledno sestavljen register osob in krajev, o katerih govori knjiga G. Šumi si je s to knjigo pridobil o naši domovini stalno zaslugo in želimo iz vsega srca, da bi vrli g. izdajatelj v Slovencih našel več duševne in materijalne podpore.

Ivan Sergejevič Turgenev, preslavni pisatelj ruski (rojen 1818.), umrl je 4. septembra v Bougivalu na Francoskem. Obširen životopis njegov priobčimo v novoletni številki. Spisal nam ga je g. Karl Štrekelj.

Česka književnost. — „Salonne bibliotéke“, katero ureja prof. Ferdinand Schulz, zalaga pa vseučiliški knjigar J. Otto v Pragi, izšli so v zadnjem času trije novi zvezki. XXVIII. zvezek prinaša pod naslovom: „Povídky Ferdinanda Schulze. Díl. I.“ dve povesti iz redaktorjevega peresa. Pisatelj je na dobrem glasu kot slovstveni zgodovinar, osobito ga poznajo Čehi že davno kot cenitelja lepe književnosti. Nekaj let sem je prestopil od teoretičnih nauk k praktičnemu delovanju na polji povestij in romanov. Ker pa je svoja dela izdajal le po časopisih, katerim se v Čehih obrača še menj pozornosti nego pri nas, ostalo je to njegovo delovanje več ali menj nepoznano. Ta omenjeni zvezek je razširil že zdaj in razširjal bo še bolj v bodoče njegovo ime, ker zasluzi v resnici najlepše hvale. Vsebina mu je kratek roman „Dle přírody“ in povest „Jízda na ples“. Prvo delo („Po prírodi“) bilo je najprej priobčeno v „Osvěti“, drugo („Vožnja na ples“) pa v „Květích“. Osnova obeh pripovedek je zanimiva, dejanje dobro, posebno čvrsta pa je Schulzova karakteristika: njegove osebe so polne življenja, iz katerega so tako rekoč zajete. Vse diha zdrav realizem. Posebno se posrečujejo Schulzu samostanske osebe. To nam spričuje ne le roman „Dle přírody“, nego tudi „Satinská babička“, daljša povest, katero ravnokar prinaša „Osvěta“. O drugi povesti („Jízda na ples“) reči se mora vrhu tega, da je prepolna zdravega humora — XXIX. „Salonne bibliotéke“ je napolnil z novimi deli svojega pesniškega genija neumorni Jaroslav Vrchlický, ali kakor se prav za prav kliče, Emil Frida, urednik „Světózoru“. Rekli smo „neumorni Vrchlický“ in ta prilog zasluzuje po vsej pravici. Samo letos je izdal naslednja večja dela: „Co život dal“ („Kar je življenje dalo“), zbirko pesnij; „Staré zvěsti“, zbirko manjših pripovednih pesnij, katerim je zajel snov iz zgodovine in bajeslovja, potem tragedijo „Drahomira“, ki je izšla v 14. zvezku „Slovanskega divadla“; preložil jo je že na poljski jezik Miriam. Dalje je izdal žaloigro „Smrt Odyseiova“, ki je izšla v „Lumiru“ in komedijo „Vsudě Diogenově“ („V sodu Dijogenovem“) natisneno v „Květích“. Pri tem pa nam ni pozabiti, da je Vrchlický tudi jako priden prelagatelj. Po polnem opravičeno piše torej Jan Neruda v predgovoru k „Starim zvěstim“ ki so izšle v 4. št. „Poetickih besed“ in so trideseto pesnikovo delo: „Trideset pesniških del v desetih letih! Ta pravljíčna plodovitost, v kateri se je odlikoval Lopez de Vega ali tudi Calderon, prestane nam biti pravljíčna, ako vidimo, kako se razvija ravnokar pred našimi očmi; občudovanja vredna pa ostane tu in tam“. Se vé, da bi brez dvojbe bolje bilo pesnikovim delom, ako jih ne bi tako rekoč iz rokava sipal. Dasi je namreč Vrchlický, učeč se francoskim in italijanskim vzorom, povzdignil pojetični jezik in verz česki do dovršenosti, kakeršne še ni bilo videti, vender se tu in tam nahajajo stvari, katerim bi se bil gotovo ognil, ako bi ne bil tako naglo pisal. — Najnovejša pesnikova zbirka